

PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
MAREK NIECHCIAŁ

DNR-1.720.57.18.IJ

Warszawa, 01 lutego 2019 r.

DECYZJA nr DNR-1/7/2019

Na podstawie:

- 1) art. 24 ust. 14 pkt 2 w związku z art. 13 ustawy z 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. z 2016 r. poz. 2047), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego wszczętego z urzędu w sprawie ogólnego bezpieczeństwa garnka o średnicy 16 cm AMBITION pochodzącego z 13 częściowego kompletu AMBITION LOREMIS, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów stwierdza, że przedsiębiorca usunął przyczyny zagrożeń stwarzanych przez ten produkt i umarza postępowanie administracyjne;
- 2) art. 33a ust. 2 pkt 2 w związku z art. 10 ust. 1 i art. 13 ustawy z dnia 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. z 2016 r. poz. 2047), za wprowadzenie na rynek produktu niespełniającego wymagań bezpieczeństwa, tj. garnka o średnicy 16 cm AMBITION pochodzącego z 13 częściowego kompletu AMBITION LOREMIS, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nakłada na przedsiębiorcę DAJAR sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie karę pieniężną w wysokości 10 000 zł (słownie: dziesięć tysięcy złotych), płatną do budżetu państwa.

Uzasadnienie

Pismem z 18 lipca 2018 r. Zachodniopomorski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej przekazał Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, dalej jako: „Prezes UOKiK” lub „organ nadzoru” protokół wraz z aktami kontroli dotyczący garnka

o średnicy 16 cm AMBITION pochodzącego z 13 częściowego kompletu AMBITION LOREMIS, dalej jako: „garnek”. Komplet garnków, z którego pochodził zakwestionowany garnek, oznaczony był następującymi informacjami: nr partii K1772, kod 68845, kod EAN: 5904134688453, DAJAR sp. z o.o. 75-072 Koszalin, ul. Poławska 6.

Przedsiębiorca DAJAR sp. z o.o. z siedzibą w Koszalinie wprowadził zestaw garnków AMBITION LOREMIS na rynek, deklarując, iż jest jego producentem (faktury zakupu – Invoice NO: WD-103-17-1 z 14 sierpnia 2017 r. oraz Invoice No: WD-103-17-2 z 14 września 2017 r.), a zatem ponosi odpowiedzialność za ich bezpieczeństwo na zasadach określonych w ustawie z dnia 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. z 2016 r. poz. 2047), dalej jako: „ustawa o ogólnym bezpieczeństwie produktów”.

W trakcie kontroli przedsiębiorcy DAJAR sp. z o.o. z siedzibą w Koszalinie inspektorzy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Szczecinie przeprowadzili badanie organoleptyczne kompletu garnków AMBITION LOREMIS 13 szt. nie stwierdzając niezgodności z wymaganiami określonymi w art. 10 ust. 6 pkt 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów.

Komplet garnków składał się z 13 części, tj. garnków o średnicy: 16 cm, 18 cm, 20 cm, 24 cm, rondla o średnicy 16 cm, wkładów do gotowania na parze oraz podkładki pod garnek. Garnki i rondel posiadały pokrywki. Garnki były zapakowane w karton na którym podano następujące informacje:

- komplet garnków;
- LOREMIS;
- AMBITIONS;
- Producent: DAJAR sp. z o.o. ul. Poławska 6, 75-072 Koszalin, Polska, tel. +48 94 34 78 78, fax +48 94 346 78 01, www.dajar.pl;
- Produkt przeznaczony do kontaktu z żywnością;
- Wyprodukowano w Chinach;
- Nr partii K1772;
- Kod kreskowy: 5904134688453;
- Schemat budowy garnka z następującym opisem: stal nierdzewna, wkład aluminiowy, stal nierdzewna;
- Graficzne oznakowania przeznaczenia garnków (rodzaj kuchenki na której można używać garnka);

Na spodzie każdego garnka wytłoczono informacje:

- AMBITION;
- WYSOKIEJ JAKOŚCI STAL NIERDZEWNA;

–Graficzne oznakowanie zastosowania (rodzaj kuchenki na której można używać garnka).

W celu sprawdzenia produktu w zakresie:

- 1) badań mikroskopowych materiału garnka z zastosowaniem mikroskopii świetlnej lub/i skaningowej – ocena mikrostruktury pod względem typu, morfologii i jakości,
- 2) badań twardości materiału garnka metodą Vickersa, Rockwella lub Brinella,
- 3) analizy składu chemicznego materiału garnka metodą optycznej spektrometrii emisyjnej z wyładowaniem jarzeniowym (GD OES),

pobrano do badań laboratoryjnych próbkę garnka o średnicy 16 cm AMBITION pochodzącego z 13 częściowego kompletu AMBITION LOREMIS.

Przedmiotowy garnek został poddany badaniu w MACHINEFISH MATERIALS & TECHNOLOGIES we Wrocławiu na zgodność z normą PN-EN ISO 6507-1:2007 Metale - Pomiar twardości sposobem Vickersa - Część 1: Metoda badań, dalej jako: „norma”, a wyniki badania zawarto w sprawozdaniu z badań nr 180131/K/26.

Na podstawie przeprowadzonych badań laboratorium stwierdziło następujące nieprawidłowości:

1. garnek wykonano ze stali manganowej odpornej na korozję austenityczną o składzie chemicznym, który nie odpowiada żadnej ze stali ujętych w normie europejskiej PN-EN 10088 – 1:2015 Skład chemiczny stali, co wskazuje, że garnek wykonano ze stali, w której nikiel jest zastępowany manganem celem uzyskania mikrostruktury austenitycznej, która zawiera minimum 8% niklu,
2. pod względem mikrostruktury garnek wykazuje strukturę silnie zgniecionego drobnoziarnistego austenitu oraz cechuje się występowaniem pojedynczych, drobnodispersyjnych wtrąceń niemetalicznych. W kierunku wzdłużnym A – A w mikrostrukturze widoczne są liczne pasma odkształcenia plastycznego; tekstura, która jest wynikiem odkształcenia materiału podczas wytłaczania garnka. W kierunku poprzecznym nie obserwowano tak intensywnej tekstury odkształcenia. W ziarnach austenitu obserwowano również liczne pasma poślizgu wynikające z silnego zgniotu. Nie stwierdzono występowania niedopuszczalnych węglików chromu Cr 23 C6,
3. silne umocnienie materiału zgniotem potwierdza bardzo wysoka twardość wynosząca $450,5 \pm 11,24$ HV0,5. Twardość 450HV zbliża się do twardości stali i taśm sprężynowych wykonanych z silnie zgniecionych stali austenitycznych przeznaczonych na sprężyny membrany itp. Natomiast podstawowe stale odporne na korozję – austenityczne dostarczane w stanie surowym charakteryzują się twardością na poziomie ok 200 HV,

4. garnek wykazuje cechy, które mogą predysponować go do pęknięć wywołanych np. oddziaływaniem ciepła, gdyż produkt wykonano ze stali odpornej na korozję austenityczną, w której mikrostruktura austenitu jest uzyskiwana przez wysoką zawartość manganu, a nie niklu. Austenit manganowy wykazuje silniejszą od austenitów niklowych tendencję do umacniania w wyniku zgniotu – przeróbki plastyczne, co można zaobserwować w przypadku materiału garnka, ponieważ w mikrostrukturze występują bardzo liczne pasma odkształcenia plastycznego w kierunku wzdłużnym A-A oraz w samych ziarnach austenitu. Wysokie umocnienie materiału potwierdza również bardzo wysoka, jak dla stali austenicznych twardość wynosząca 450 HV. Usytuowanie pasm odkształcenia w kierunku wzdłużnym A-A wynika z procesu wytwarzania garnka, który polega na tłoczeniu jego kształtu. Kierunek pasm odpowiada kierunkowi przesuwu stempla i kierunku odkształcania materiału. Silne odkształcenie w kierunku wzdłużnym powoduje jednocześnie dużą anizotropię własności materiału garnka, co będzie skutkowało tym, że w kierunku wzdłużnym A-A wytrzymałość poszycia garnka będzie wyższa niż w kierunku poprzecznym – obwodowym B-B. Wynika to z faktu, że podczas nagrzewania garnka, naczynie w pierwszej kolejności puchnie od strony nagrzewanego dna, a więc odkształca się w kierunku promieniowym. Tego typu odkształcenie wywołuje natomiast naprężenie w ściance garnka w kierunku obwodowym – poprzecznym B-B, czyli w kierunku prostopadłym do tekstury odkształcenia – pasm odkształcenia, kierunku o niższej wytrzymałości. Silne umocnienie blachy garnka, o czym świadczy wysoka twardość, pozwala przypuszczać, że naprężenia wewnętrzne drugiego rodzaju, a więc naprężenia występujące w ściance garnka po procesie wytwarzania są bardzo wysokie. Jest bardzo prawdopodobne, że wystąpienie dodatkowych naprężeń w ściance garnka wywołanych nagrzewaniem może spowodować przekroczenie naprężeń dopuszczalnych i pęknięcie garnka, zwłaszcza, że ścianka garnka jest stosunkowo cienka i ma grubość ok. 0,5 mm,
5. garnek wykazuje cechy, które będą potęgowały tendencję do pęknięcia w wyniku nagrzewania podczas eksploatacji.

Mając na uwadze wyniki badań laboratoryjnych, które wykazały, że garnek wykonano ze stali odpornej na korozję austenityczną, w której mikrostruktura austenitu jest uzyskiwana przez wysoką zawartość manganu, a nie niklu (przez co garnek wykazuje cechy, które mogą predysponować go do pęknięć wywołanych np. oddziaływaniem ciepła) inspektorzy wojewódzkiego inspektoratu Inspekcji Handlowej w Szczecinie uznali, że badany produkt nie spełnia wymagań ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów.

Z wynikami badań laboratoryjnych zapoznano producenta firmę DAJAR sp. z o.o. z siedzibą w Koszalinie, która złożyła wniosek o badanie próbki kontrolnej garnka o średnicy 16 cm AMBITION.

W dniu 5 czerwca 2018 r. inspektorzy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Szczecinie odebrali próbki kontrolne od kontrolowanego przedsiębiorcy DAJAR sp. z o.o. z siedzibą w Koszalinie i przekazali je za pośrednictwem firmy kurierskiej do LABORATORIUM BADAŃ MATERIAŁOWYCH „LAB TEST” sp. z o.o. z siedzibą w Lublinie.

Wyniki badań laboratoryjnych próbki kontrolnej garnka o średnicy 16 cm AMBITION nr partii K1772, kod 68845 zawartych w protokole badań nr 565-2/M/940 sporządzonym przez LABORATORIUM BADAŃ MATERIAŁOWYCH „LAB TEST” sp. z o.o. w Lublinie wykazały, że „skład chemiczny badanej próbki nie odpowiada garnkowi 18-0 (gatunek deklarowany na stronie internetowej przez producenta dla garnków AMBITION LOREMIS), ze względu na niższą zawartość chromu oraz występujący mangan w ilości około 11%, nikiel i miedź w ilości około 1%. Wysoka zawartość manganu powoduje wzrost twardości”.

Przedsiębiorca DAJAR sp. z o.o. z siedzibą w Koszalinie na swojej stronie internetowej <https://dajar.pl/komplet-garnkow-loremis-13-elementowy-ambition> dokonał opisu garnka w następujący sposób: „Garnki Loremis z linii Ambition wykonane są z wysokiej jakości stali nierdzewnej 18/0 z niezwykłą starannością i dbałością o każdy szczegół”.

Taka deklaracja producenta dotycząca zastosowanej w garnkach stali 18/0 oznacza, że procentowy stosunek pierwiastków chromu i niklu w składzie stali winien wynosić: 18% udziału chromu i 0% niklu.

Zarówno badania laboratoryjne próby podstawowej, jak i kontrolnej wykazały zawartość chromu (Cr) odpowiednio 14,1 % i 13,85% czyli niezgodnie z deklaracją 18%. Natomiast zawartości niklu (Ni) wykazały odpowiednio 1,21% i 1,11% czyli również niezgodnie z deklaracją 0%.

Jak podano w sprawozdaniu z badań 180131/K/26, „twardość 450HV zbliża się do twardości stali i taśm sprężynowych wykonywanych z silnie zgniecionych stali austenicznych przeznaczonych na sprężyny, membrany itp. Natomiast podstawowe stale odporne na korozję – austeniczne dostarczane w stanie surowym charakteryzują się twardością na poziomie około 200HV.”

Tak wysoka twardość zastosowanej do produkcji garnka stali może powodować jego kruchość i możliwość pękania.

Badanie próby kontrolnej garnka potwierdziło wyniki próby podstawowej m.in. w zakresie zawartości składu chemicznego, co nie odpowiada rodzajowi stali deklarowanej przez producenta. Również wyniki twardości są na zbliżonym poziomie.

W związku z powyższym Prezes UOKiK uznał, że w celu zapewnienia ochrony zdrowia konsumentów narażonych na niebezpieczeństwo w związku z używaniem ww. garnka, niezbędne jest wyjaśnienie tej sprawy i w dniu 10 września 2018 r. wszczął postępowanie administracyjne w niniejszej sprawie.

Zgodnie z art. 61 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2096), dalej jako: „Kpa”, pismem z 24 stycznia 2018 r. Prezes UOKiK powiadomił przedsiębiorcę DAJAR sp. z o.o. z siedzibą w Koszalinie, dalej jako: „strona postępowania”, „spółka” o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie ogólnego bezpieczeństwa garnka o średnicy 16 cm AMBITION pochodzącego z 13 częściowego kompletu AMBITION LOREMIS, wyznaczając ww. przedsiębiorcy termin 14 dni na zajęcie stanowiska w sprawie. Jednocześnie, Prezes UOKiK zwrócił się do strony postępowania z prośbą o określenie jej roli w obrocie kwestionowanym produktem, przekazanie dokumentów związanych z jego obrotem oraz informacji na temat ewentualnych skarg lub reklamacji dotyczących produktu ze wskazaniem, czego dotyczyły. W tym samym piśmie Prezes UOKiK wskazał również, iż w przypadku podjęcia przez stronę postępowania decyzji o wyeliminowaniu zagrożeń stwarzanych przez ww. produkty powinna przekazać dowody potwierdzające powyższą okoliczność i wskazał, jakie działania są w jego opinii zasadne.

W dniu 1 października 2018 r. wpłynęło do UOKiK pismo strony postępowania w którym poinformowała, iż od 2017 r. wprowadziła na rynek 6210 kompletów garnków oraz oświadczyła, iż podjęła decyzję o wyeliminowaniu zagrożeń stwarzanych przez garnek poprzez wycofanie z rynku wszystkich kompletów garnków o kodzie Dajar: 68845 pochodzących z tej partii. Dodatkowo strona postępowania oświadczyła, że wysłała do wszystkich klientów, którzy nabyli zakwestionowany produkt zawiadomienie informujące o wycofywaniu kompletu garnków z powodu użycia w nich bardzo twardej stali, która może predysponować produkt do pęknięć. Strona postępowania w przedmiotowym piśmie zobowiązała się do wycofania produktów z rynku i zniszczenia ich.

W kolejnym piśmie z 20 listopada 2018 r. strona postępowania poinformowała, iż zawiadomiła wszystkich klientów, którzy zakupili garnki w 13 częściowym komplecie AMBITION LOREMIS, a także zwróciła się o zwrot na jej koszt zakupionych produktów. Łącznie odebrała 259 kompletów garnków i wystawiła na nie 182 faktury korygujące.

Na dowód powyższych okoliczności strona postępowania przedstawiła zestawienia sprzedaży, faktury korygujące, e-maile z wysłanymi zawiadomieniami do nabywców produktu.

Do zniszczenia spółka przekazała łącznie 259 kompletów zakwestionowanych produktów. Przekazanie do zniszczenia potwierdzają: Karta Przekazania Odpadu nr 345/2018 oraz nr 384/2018 oraz faktury VAT nr 867/2018 i nr 959/2018.

Pismem z 3 grudnia 2018 r. organ nadzoru poinformował stronę postępowania o przysługującym jej zgodnie z art. 10 Kodeksu postępowania administracyjnego prawie do zapoznania się ze zgromadzonymi aktami sprawy oraz prawie wypowiedzenia się, co do zebranych dowodów oraz zgłoszonych żądań.

W dniu 2 stycznia 2019 r. spółka nadesłała pismo, w którym poinformowała o zwrocie kolejnych 8 kompletów garnków. Na zwroty te wystawiono faktury korygujące, a po ich otrzymaniu spółka przekazała je do utylizacji. Fakt ten potwierdza Karta Przekazania Odpadu nr 384/2018 oraz faktura VAT nr 959/2018.

Prezes UOKiK ustalił i stwierdził:

Przedsiębiorca DAJAR sp. z o.o. z siedzibą w Koszalinie wprowadził garnek o średnicy 16 cm AMBITION pochodzący z 13 częściowego kompletu AMBITION LOREMIS na polski rynek i jest jego producentem w rozumieniu art. 3 pkt 2 lit b) ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów. Zgodnie z tym przepisem, za producenta uznaje się przedstawiciela wytwórcy, a jeżeli wytwórca nie wyznaczył przedstawiciela - importera produktu, w przypadkach gdy wytwórca nie prowadzi działalności w Unii Europejskiej lub na terytorium państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym. W toku postępowania przedsiębiorca będący jego stroną poinformował, że wprowadził na rynek zakwestionowane produkty, nabywając je od chińskiego producenta – vide faktury z dnia: 14 sierpnia 2017 r. nr WD-103-17-1 oraz z 14 września 2017 r. nr WD-103-17-2.

Zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, producent zobowiązany jest wprowadzać na rynek wyłącznie produkty bezpieczne.

Z treści art. 4 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów wynika, iż produktem bezpiecznym jest produkt, który w zwykłych lub innych, dających się w sposób uzasadniony przewidzieć warunkach jego używania, z uwzględnieniem czasu korzystania z produktu, a także, w zależności od rodzaju produktu, sposobu uruchomienia oraz wymogów instalacji i konserwacji, nie stwarza żadnego zagrożenia dla konsumentów lub stwarza

znikome zagrożenie, dające się pogodzić z jego zwykłym używaniem i uwzględniające wysoki poziom wymagań dotyczących ochrony zdrowia i życia ludzkiego.

Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, produkt, który nie spełnia wymagań określonych w art. 4 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, nie jest produktem bezpiecznym.

W myśl art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, bezpieczeństwo produktu ocenia się z uwzględnieniem spełniania przez produkt wymagań wynikających z dobrowolnych norm krajowych państw członkowskich Unii Europejskiej będących transpozycją norm europejskich innych niż normy uznane przez Komisję Europejską za zgodne z przepisami dotyczącymi ogólnego bezpieczeństwa produktów. Z uwagi na fakt, że norma PN-EN ISO 6507-1:2007 Metale - Pomiar twardości sposobem Vickersa -Część 1: Metoda badań, jest wyżej opisanym rodzajem normy, Prezes UOKiK dokonał oceny bezpieczeństwa garnka o średnicy 16 cm AMBITION pochodzącego z 13 częściowego kompletu AMBITION LOREMIS z uwzględnieniem określonych w niej wymagań.

Mając na uwadze powyższe ustalenia, Prezes UOKiK podzielił opinię inspektorów Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Szczecinie uznając, że kwestionowany garnek stwarza zagrożenie dla zdrowia konsumentów.

Zgodnie z art. 24 ust. 14 pkt 2 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, Prezes UOKiK wydaje decyzję o umorzeniu postępowania, jeśli producent lub dystrybutor usunął przyczyny zagrożeń.

Na podstawie dowodów zgromadzonych w aktach sprawy, Prezes UOKiK ustalił, że strona postępowania wprowadziła na rynek 6 210 szt. kompletów garnków, a ze sprzedaży wycofała oraz zutylizowała łącznie 259 kompletów garnków.

Strona postępowania zwróciła się do wszystkich klientów także tych, którzy nabyli zakwestionowane produkty w sklepie internetowym lub poprzez portal Allegro o ich zwrot z uwagi na grożące niebezpieczeństwo pęknięcia garnka.

W ramach podjętych działań strona wystawiła 182 faktury korygujące na 259 kompletów. Zwrócone produkty zostały zutylizowane, co potwierdzają faktury VAT oraz Karty Przekazania Odpadu.

Dokonując analizy materiału dowodowego zgromadzonego w toku postępowania Prezes UOKiK uznał, iż przedstawione dowody są wiarygodne i wystarczające do uznania, że przedsiębiorca DAJAR sp. z o.o. z siedzibą w Koszalinie wyeliminował zagrożenia stwarzane przez ww. garnek.

Jednocześnie, z uwagi na fakt, że Prezes UOKiK uznał, iż garnek nie spełnia wymagań bezpieczeństwa określonych w art. 4 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, wprowadzający je na rynek przedsiębiorca DAJAR sp. z o.o. z siedzibą w Koszalinie naruszył obowiązek określony w art. 10 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, co wyczerpuje przesłanki określone w art. 33a ust. 2 pkt 2 powyższej ustawy.

Zgodnie z art. 33a ust 2 pkt 2 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, za wprowadzenie na rynek produktu niespełniającego wymagań bezpieczeństwa, Prezes UOKiK może nałożyć na producenta karę pieniężną w wysokości do 100 000 zł.

Kary pieniężne nakładane przez Prezesa UOKiK na producentów na podstawie art. 33a ust. 2 pkt 2 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów mają charakter fakultatywny. Nakładanie ich - względnie samo zagrożenie nimi - stanowi istotny instrument, który ma na celu przyczynienie się do przestrzegania przepisów ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów przez ww. podmioty. Kara pieniężna nakładana przez organ nadzoru ma charakter represyjno – wychowawczy i jest nakładana oraz wykonywana w celu zachowania oraz przestrzegania obowiązującego porządku prawnego. Ma ona na celu prewencję, tj. zapobieganie w przyszłości tego rodzaju naruszeniom ustawy, jak również represję, czyli ma stanowić odczuwalną dolegliwość za jej naruszenie.

Ustawa o ogólnym bezpieczeństwie produktów nie zawiera zamkniętego katalogu przesłanek, od których uzależniona jest wysokość kar nakładanych na przedsiębiorców. Art. 33a ust. 4 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie stanowi, że wysokość kary ustala się uwzględniając w szczególności stopień oraz okoliczności naruszenia obowiązków. Możliwość zastosowania dolegliwości finansowej nie jest uzależniona od wyeliminowania przez producenta zagrożenia stwarzanego przez produkt, od podjęcia współpracy ani od braku wiedzy o tym, że wprowadzany na rynek produkt nie jest bezpieczny.

Biorąc pod uwagę powyższe, przy ustalaniu wysokości kary organ nadzoru uwzględnił w szczególności stopień oraz okoliczności naruszenia obowiązków przez stronę postępowania, jak również ilość produktów wprowadzonych na rynek. Działalność strony postępowania ma charakter profesjonalny (zawodowy), co oznacza, że konsumenci mają prawo oczekiwać, iż wprowadzane przez tego przedsiębiorcę na rynek produkty będą spełniały wymagania bezpieczeństwa. Nie ulega wątpliwości, że od osoby prowadzącej działalność gospodarczą w określonej dziedzinie należy oczekiwać znajomości przepisów prawnych regulujących tę działalność w stopniu wystarczającym do jej poprawnego prowadzenia (*vide* wyrok NSA OZ w Gdańsku z 29 listopada 2000 r., I SA/Gd 1185/9: „Każda osoba przystępująca bowiem do prowadzenia działalności gospodarczej winna być zorientowana w przepisach prawnych regulujących tę działalność”).

W niniejszym postępowaniu za główną okoliczność obciążającą Prezes UOKiK uznał dużą liczbę produktów wprowadzonych na rynek – 6210 kompletów garnków. Ponadto okolicznością taką jest także fakt, iż przepisy w zakresie bezpieczeństwa zakwestionowanych produktów obowiązują od kilkunastu lat (norma została opublikowana w Polsce 6 czerwca 2007 r.)

Jako okoliczność łagodzącą Prezes UOKiK uznał fakt, że strona postępowania podjęła współpracę z organem nadzoru, ze szczególnym uwzględnieniem wycofania kompletów garnków, nie tylko zakwestionowanego garnka. Ponadto strona postępowania nadesłała wszelkie dowody, które mogła zgromadzić na potwierdzenie, iż zagrożenia stwarzane przez produkty zostały wyeliminowane.

W postępowaniach prowadzonych na podstawie ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów kryterium pomocniczym przy określeniu wysokości kary pieniężnej stanowi wysokość korzyści majątkowej osiągniętej przez stronę postępowania ze sprzedaży produktów będących jego przedmiotem. Korzyść osiągniętą ze sprzedaży stanowi iloczyn sprzedanych produktów, które nie spełniają ogólnych wymagań bezpieczeństwa i średniej ceny sprzedaży uzyskanej przez stronę postępowania. Zgodnie z przedstawionymi dokumentami Prezes UOKiK ustalił, że spółka wprowadziła na rynek 6210 szt. kompletów garnków w przedziale cenowym od 158 zł do 234 zł za komplet. Zatem jako średnią cenę sprzedaży kompletu garnków organ nadzoru przyjął kwotę 196 zł. W konsekwencji Prezes UOKiK uznał, że korzyść majątkowa ze sprzedaży 5951 szt. zakwestionowanych produktów wyniosła 1 166 396 zł. Przy szacowaniu wymiaru kary Prezes UOKiK uwzględnił fakt, że strona postępowania zutilizowała 259 kompletów garnków.

Wymierzając powyższą karę, Prezes UOKiK uwzględnił wagę naruszenia przez stronę postępowania przepisów o ogólnym bezpieczeństwie produktów. Należy bowiem zauważyć, że nałożona na stronę postępowania kara pieniężna stanowi 10 % maksymalnego wymiaru kary, wynoszącego - zgodnie z ustawą o ogólnym bezpieczeństwie - do 100 000 zł. Prezes UOKiK uznał, że kara określona w sentencji decyzji jest adekwatna do stwierdzonych naruszeń, spełni swój skutek prewencyjny i skłoni przedsiębiorcę do nienaruszania przepisów z zakresu ogólnego bezpieczeństwa produktów.

Zgodnie z art. 189f § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego, organ administracji publicznej, w drodze decyzji, odstępuje od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej i poprzestaje na pouczeniu, jeżeli waga naruszenia prawa jest znikoma, a strona zaprzestała naruszania prawa lub za to samo zachowanie prawomocną decyzją na stronę została uprzednio nałożona administracyjna kara pieniężna przez inny uprawniony organ

administracji publicznej i uprzednia kara spełnia cele, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna.

Powołując się na prezentowane w doktrynie stanowisko („Nowe instytucje” Gajewski 2017, wyd. 1, Legalis), przez wagę naruszenia prawa należy rozumieć istotność, skalę skutków społeczno-gospodarczych, które zostały przez nie wywołane, oraz znaczenie naruszonego obowiązku administracyjnoprawnego z punktu widzenia systemu prawa; działalności, na której regulację prawną się on składa; oraz dóbr, których ochronie służy. O tym więc, że waga naruszenia prawa jest znikoma będzie można powiedzieć wówczas, gdy wywołane przez nie skutki są niewielkie, czyli dotknęły małej liczby podmiotów i nie zaburzyły przebiegu procesów społeczno-gospodarczych, a jednocześnie – nie wiązało się ono z unicestwieniem lub znaczną ingerencją w dobro chronione daną sankcją i nie miało istotnego wpływu na całościową ocenę zgodności z prawem działalności, której częścią regulacji jest złamany obowiązek administracyjnoprawny.

W niniejszej sprawie Prezes UOKiK uznał, iż przesłanka znikomego naruszenia prawa nie znajduje zastosowania. Strona postępowania wprowadziła na rynek 6210 szt. kompletów garnków, zatem zasięg naruszenia był znaczny ze względu na ilość sprzedanych przez spółkę produktów, które były udostępnione bezpośrednio konsumentom (sklep internetowy, portal Allegro). W konsekwencji, dobro chronione jakim jest zdrowie konsumentów, zostało w znaczący sposób naruszone.

Strona postępowania zaprzestała co prawda naruszenia prawa, podejmując w toku postępowania działania naprawcze i eliminując zagrożenie stwarzane przez produkty, a Prezes UOKiK nie dysponuje wiedzą na temat uprzedniego nałożenia na stronę postępowania prawomocną decyzją administracyjnej kary pieniężnej za to samo zachowanie przez inny uprawniony organ administracji publicznej. Jednak w świetle zgromadzonego materiału dowodowego organ nadzoru uznał za celowe wymierzenie kary pieniężnej, która w okolicznościach niniejszej sprawy spełni swój skutek prewencyjno-represyjny i skłoni przedsiębiorcę do nienaruszania w przyszłości przepisów z zakresu ogólnego bezpieczeństwa produktów.

W związku z powyższym Prezes UOKiK orzekł, jak w sentencji. Zgodnie z art. 33a ust. 5 i 7 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, karę pieniężną należy uiścić w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się decyzji Prezesa UOKiK na konto Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów: NBP O/O Warszawa 51 1010 1010 0078 7822 3100 0000.

Pouczenie:

- 1) Na podstawie art. 127 § 3 oraz art. 129 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2096 ze zm.) w związku z art. 26 ustawy z dnia 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. z 2016 r. poz. 2047), strona postępowania może w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji, zwrócić się do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy.
- 2) Na podstawie art. 52 § 3, art. 53 § 1 i art. 54 § 1 w związku z art. 3 § 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2018 r. poz. 1302, 1467 i 1629), strona postępowania może wnieść skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji, bez skorzystania z prawa do zwrócenia się z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy.
- 3) W przypadku skorzystania z uprawnienia wskazanego w pkt 2 niniejszego pouczenia i zakwestionowania rozstrzygnięcia zawartego w pkt 1 sentencji decyzji, zgodnie z art. 233 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi w związku z § 2 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2003 r. poz. 2193, z późn. zm.), strona postępowania zobowiązana jest uiścić wpis stały, który wynosi 200 zł. W przypadku zakwestionowania rozstrzygnięcia zawartego w pkt 2 sentencji decyzji, zgodnie z art. 233 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi w związku z § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi, strona postępowania zobowiązana jest uiścić wpis stosunkowy, którego wysokość zależy od wartości przedmiotu zaskarżenia i wynosi odpowiednio:
 - a) jeżeli ustalona przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów należność pieniężna wynosi do 10 000 zł – 4 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 100 zł;
 - b) jeżeli ustalona przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów należność pieniężna opiewa na kwotę ponad 10 000 zł do 50 000 zł – 3 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 400 zł;

c) jeżeli ustalona przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów należność pieniężna opiewa na kwotę ponad 50 000 zł do 100 000 zł - 2 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 1500 zł.

- 4) Zgodnie z § 5 tego rozporządzenia, wpis uiszcza się gotówką do kasy Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie lub na rachunek bankowy tego Sądu, wskazując tytuł wpłaty oraz rodzaj pisma, od którego wpis jest uiszczany.
- 5) Na podstawie art. 243 § 1 w związku z art. 244 § 1, art. 245 § 1 i art. 246 § 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2018 r. poz. 1302, 1467 i 1629), stronie postępowania składającej skargę na decyzję Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie przysługuje możliwość ubiegania się o przyznanie prawa pomocy w zakresie całkowitym lub częściowym, na jej wniosek złożony przed wszczęciem postępowania sadowoadministracyjnego lub w jego toku, polegającego na zwolnieniu od kosztów sądowych oraz ustanowieniu adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego. Wniosek ten wolny jest od opłat sądowych. Wymogi formalne wniosku określone zostały w art. 252 § 1 i § 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.
- 6) Na podstawie art. 127a § 1 i § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2096 ze zm.), w trakcie biegu terminu do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, strona postępowania może zrzec się prawa do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy wobec Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, który wydał decyzję. Z dniem doręczenia Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

z up. Prezesa Urzędu Ochrony
Konkurencji i Konsumentów
DYREKTOR
Departamentu Nadzoru Rynku
Anna Mazurak